

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף לה עמוד א

א] אלו מעלות מדרבנן מצינו בקדשים ?

ב] באלו מינים יוצאים ידי חובת מצה בליל ראשון של פסח ?

ג] האם כוסמין, שיבולת שועל ושיפון הם מיני חטים או מיני שעורים ?

ד] עיסה שנילושה ביין בשמן או בדבש, האם האוכלה חייב כרת ?

א] 1. שואב מים מן המעיין באותו כלי שיקדש בו את מי החטאת עם האפר.
2. מחוסרי כפרה [כגון זב ויולדת], אסורים לאכול קדשים עד שיביאו קרבנם.
3. עצי המערכה ולבונה של הקטורת מקבלים טומאת אוכלים.

ב] חכמים: יוצאים ידי חובת מצה רק במינים הבאים לידי חימוץ.
ואלו הם: חיטה, שעורה, כוסמין, שיבולת שועל ושיפון.
אבל אורז ודוחן אף שהם תופחים, אין זה חימוץ אלא סירחון.

ר' יוחנן בן נורי: יוצא חובת מצה אף באורז ובדוחן, שאף הם באים לידי חימוץ.
וממהרים להחמיץ ואסורים בכרת, ואסור לאכול תבשיל שלהם בפסח.

ג] כוסמין: מין חטים, ומפרישים תרומה מכוסמין על חטים או להיפך.
שיבולת שועל ושיפון: מיני שעורים, ומפרישים תרומה מזה על זה.

ד] הדין: אינו חייב כרת, שמי פירות [כגון יין ודבש] אין מחמיצים בלא מים.
סבר רב פפא: שהטעם משום שהיא מצה עשירה, שאין יוצאים בה ידי חובת מצה בלילה הראשון ושנאמר לחם עוניו, לפיכך אף אין חייבים על חימוצה כרת.
אך קשה אם כן מדוע הממס ככר למשקה ושתאו ענוש כרת, הרי אין יוצאים כך ידי חובת מצה כיון שאין זו דרך אכילה.